

Kort information om det gränsöverskridande EU-programmet Botnia-Atlantica

»Genom samverkan över landsgränser ska programmet på ett hållbart sätt bidra till en ökad innovationskapacitet, ett stärkt näringsliv, utvecklade natur- och kulturarv samt goda öst-västliga kommunikationer.«

Lyhyt katsaus rajat ylittävään EU-ohjelmaan Botnia-Atlantica

"Maiden rajojen yli tapahtuvan yhteistoiminnan kautta ohjelma voi lisätä kestäväällä tavalla innovaatiokapasiteettia, vahvistaa elinkeinoelämää sekä kehittää luonto- ja kulttuuriperintöjä ja hyviä itä-länsisuuntaisia liikenneyhteyksiä."

Innehåll | Sisältö

Beskrivning av programområdet Ohjelma-alueen kuvaus	3
Insatsområden Toimintalinjat	4
Innovation Innovaatio	4-5
Näringsliv Elinkeinoelämä	6
Miljö Ympäristö	7-8
Transport Kuljetus	9
Finansieringsmöjligheter Rahoitusmahdollisuudet	10
Att klargöra under projektplaneringen Tärkeitä seikkoja hankesuunnittelussa	11-12
Stöd för integrering av de horisontella kriterierna Tuki horisontaalisten kriteerien integroimiseksi	13

Beskrivning av programområdet

Inom programområdet finns två landsgränser, en maritim gräns mellan Finland och Sverige och en landgräns mellan Sverige och Norge. Den maritima gränsen består av Kvarken och de delar av Bottniska viken som är närmast norr och söder om Kvarken. Kvarken är den smalaste delen av Bottniska viken och har historiskt sett varit den naturliga överfarten mellan områdena.

Fjällen vid gränsen mellan Sverige och Norge är en resurs för båda länderna då det gäller naturupplevelser, rekreation och gemensam destination för turism. Lokalisering av olika verksamheter i fjällen, bland annat för energi- och råvaruutvinning, kan dock påverka fjällmiljön på ett sätt som förutsätter gränsöverskridande lösningar.

Botnia-Atlanticaområdet 2014–2020 omfattar sex regioner/län och en kommun i tre länder. I Finland ingår de tre landskapen Mellersta Österbotten, Österbotten och Södra Österbotten. I Sverige ingår Västerbottens och Västernorrlands län samt Nordanstigs kommun i Gävleborgs län. Den norska delen av Botnia-Atlanticaområdet består av Nordland fylke.

Även organisationer som har sin hemvist utanför programgeografin kan delta i projektgenomförande om de har filialer inom programgeografin. Likaså kan filialer utanför programområdet delta om organisationen har sin hemvist inom programgeografin. Motivet för detta är att det ska vara möjligt att nyttja hela organisationens kompetens vid genomförande av projekt. Verksamheten i projektet bör dock i huvudsak genomföras inom programområdet och vara till nytta för detta.

Ohjelma-alueen kuvaus

Ohjelma-alueella on kaksi maiden välistä rajaa: meressä kulkeva raja Suomen ja Ruotsin välillä, ja Ruotsin ja Norjan välinen maaraja. Meressä kulkevaan raja-alueeseen kuuluu Merenkurkku ja sen pohjois- ja eteläpuolella olevat Pohjanlahden alueet. Merenkurkku on Pohjanlahden kapein kohta, joka on historiallisesti muodostanut luonnollisen väylän maiden välille.

Ruotsin ja Norjan välinen tunturialue tarjoaa molemmille maille luontoelämysten, virkistämisen ja yhteisten matkakohteiden muodostamia resursseja. Erilaiset tuntureille sijoitetut toiminnot, muun muassa energia- ja raaka-ainetuotanto, voivat kuitenkin vaikuttaa tunturimiljööseen tavalla, joka edellyttää rajat ylittäviä ratkaisuja.

Botnia-Atlantica 2014–2020 kattaa kolmessa maassa kuusi aluetta/lääniä ja yhden kunnan. Suomessa siihen sisältyvät Keski-Pohjanmaan, Pohjanmaan ja Etelä-Pohjanmaan maakunnat. Ruotsista ovat mukana Västerbottenin ja Västernorrlandin läänit sekä Nordanstigin kunta Gävleborgin läänissä. Norjasta Botnia-Atlantica-alueeseen kuuluu Nordland fylke.

Myös ohjelma-alueen ulkopuolella kotipaikkaansa pitävät organisaatiot voivat osallistua hankkeisiin, jos niillä on toimipisteitä ohjelma-alueella. Lisäksi hankkeisiin voivat osallistua sellaiset ohjelma-alueen ulkopuolella sijaitsevat toimipisteet, joiden kotipaikka on ohjelma-alueella. Perusteluna on, että hankkeiden toteutuksessa on voitava hyödyntää koko organisaation osaamista. Hanketoiminnan tulee kuitenkin pääasiassa sijoittua ohjelma-alueelle ja olla sen kannalta hyödyllistä.

Insatsområden

Innovation

Med innovation menas en ny vara eller tjänst, en ny process eller metod, ett nytt sätt att organisera verksamhet, en ny marknad eller nya sätt att nå och kommunicera med kunder och användare samt nya kompetenser.

För insatsområdet gäller särskilt att projekt som kan påvisa förankring hos forskningsinstitutioner, näringsliv samt offentlig sektor kommer att prioriteras framför projekt med lägre grad av samverkan.

Specifikt mål 1: Utvecklade långsiktigt hållbara kompetenscentra

Programmet ska bidra till fler kompetenscentra där till exempel universitet/forskningsinstitut, näringsliv, myndigheter och det omgivande samhället kan mötas i virtuella och fysiska noder för att bli internationellt konkurrenskraftiga inom sitt område. Nya samarbeten över bransch- och sektorsgränser ska främjas.

Önskvärda resultat:

- Konkurrenskraftiga innovationsmiljöer
- Långsiktigt hållbara strukturer för innovation.

Programmets medel kan användas för att initiera, bygga upp och utveckla virtuella kompetenscentra för att samla och förädla kunskap gränsöverskridande. Verksamheten inom ett kompetenscentrum ska fokusera på en eller ett fåtal discipliner. Ambitionen med ett kompetenscentrum är att verksamheten ska pågå under projektiden och ha en överlevnad efter projektets slut.

Exempel på åtgärder som kan stödjas inom programmet:

- Samverkan mellan till exempel forskningsinstitutioner, näringsliv och/eller offentlig sektor för tillskapande av långsiktigt hållbara gränsöverskridande nätverk och/eller kluster
- Skapa arenor och verktyg som stöttar innovationsprocesser och ömsesidigt lärande
- Utveckling av fysiska och virtuella mötesplatser som ger förutsättningar för utveckling av innovativa lösningar i produkt-, tjänste- och metodutveckling.

Specifikt mål 2: Ökad tillämpning av innovativa lösningar

Programmet ska stödja samarbeten och processer som leder till ökad kommersialisering av innovationer, detta kan ske i nära samverkan med offentlig sektor och/eller näringslivet och dess behov. Insatserna ska bidra till ett ökat nyttiggörande av forskningens resultat, idéer och kunskap i företag och i offentlig verksamhet.

Ett sätt att öka tillämpningen av innovativa lösningar är att stärka offentlig sektor i sin förmåga att efterfråga och utveckla sådana lösningar. Det handlar dels om att offentliga tjänster i sig ska vara innovativa, dels om att offentlig verksamhet aktivt ska delta i att finna innovativa lösningar i utmaningarna.

Önskvärda resultat:

- Nya innovativa lösningar (till exempel produkter, tjänster och metoder) har prövats och fungerande lösningar har implementerats
- Utvecklad konkurrenskraft hos näringslivet i programområdet
- En ökad grad av kommersialisering av innovationer.

Exempel på åtgärder som kan stödjas inom programmet:

- Främja efterfrågan och tillhandahållande av nya lösningar för privat och offentlig service, till exempel genom att stimulera den offentliga sektorns arbete med innovativa processer
- Samverkan för att utveckla nya produkter och tjänster
- Aktiviteter som bidrar till ett ökat nyttiggörande av forskningens resultat, idéer och kunskap i företag/organisationer.

Toimintalinjat

Innovaatio

Innovaatiolla tarkoitetaan uutta tavaraa tai palvelua, uutta prosessia tai menetelmää, uutta työn organisointitapaa, uutta markkina-aluetta tai uutta tapaa viestiä markkinoilla toimivien asiakkaiden ja kuluttajien kanssa sekä uutta osaamista.

Tätä toimintalinjaa koskee erityisesti se, että hankkeet, jotka on ankkuroitu tutkimuslaitoksiin, elinkeinoelämään sekä julkiselle sektorille, ovat etusijalla sellaisiin hankkeisiin nähden, joissa tällaista yhteistoimintaa on vähemmän.

Erityistavoite 1: Kehitetään pitkällä aikavälillä kestäviä osaamiskeskustoja

Ohjelman tulee edistää useampien osaamiskeskusten luomista, joissa esimerkiksi yliopistot/tutkimuslaitokset, elinkeinoelämän edustajat, viranomaiset ja ympäröivä yhteiskunta voivat tavata virtuaalisissa ja fyysisissä

solmukohdissa lisätäkseen kansainvälistä -kilpailukykyään alueella. Uudenlaista yhteistyötä toimialojen ja sektoreiden välillä on edistettävä.

Toivottavat tulokset:

- *Kilpailukykyiset innovaatioympäristöt*
- *Pitkällä aikavälillä kestävät innovaatorakenteet.*

Ohjelman varoja voidaan käyttää virtuaalisten osaamiskeskusten rakentamiseen ja kehittämiseen tiedon hankkimiseksi ja jalostamiseksi rajat ylittävällä tavalla. Osaamiskeskusten toiminnassa tulee keskittyä yhteen tai muutamaankin tieteenalaan. Osaamiskeskusten tavoitteena on ylläpitää toimintaa sekä hankkeen aikana että hankkeen päätyttyä.

Esimerkkejä toimenpiteistä, joita voidaan tukea ohjelmassa:

- *Esimerkiksi tutkimuslaitosten, elinkeinoelämän ja/tai julkisen sektorin välinen yhteistoiminta pitkällä aikavälillä kestävien rajat ylittävien verkostojen ja/tai klustereiden luomiseksi*
- *Innovaatioprosesseja ja molemminpuolista oppimista tukevien areenoiden ja työkalujen luominen*
- *Fyysisten ja virtuaalisten kohtauspaikkojen kehittäminen, mikä luo edellytykset innovatiivisten ratkaisujen kehittämiselle tuotteiden, palvelujen ja menetelmien kehitystä varten.*

Erityistavoite 2: Innovatiivisten ratkaisujen lisääntynyt käyttö

Ohjelman tulee tukea tutkimusyhteistyötä ja prosesseja, jotka johtavat innovaatioiden kaupallistamiseen lisäämiseen. Tuki voidaan toteuttaa läheisessä yhteistyössä julkisen sektorin ja elinkeinoelämän kanssa näiden tarpeet huomioiden. Panostusten tulee osaltaan edistää tutkimustulosten sekä ideoiden ja tiedon hyödyntämistä yrityksissä ja julkisella sektorilla.

Innovatiivisten ratkaisujen käyttöä voidaan lisätä vahvistamalla julkisen sektorin kykyä kehittää ja käyttää sellaisia ratkaisuja. Julkisten palvelujen tulee olla itsessään innovatiivisia ja julkisten toimijoiden on aktiivisesti osallistuttava innovatiivisten ratkaisujen löytämiseen.

Toivottavat tulokset:

- *Uusia innovatiivisia ratkaisuja (esimerkiksi tuotteita, palveluja ja menetelmiä) on kokeiltu ja toimivia ratkaisuja on otettu käyttöön*
- *Ohjelma-alueen elinkeinoelämän kilpailukyky on kehittynyt*
- *Innovaatioiden kaupallistaminen on lisääntynyt.*

Esimerkkejä toimenpiteistä, joita voidaan tukea ohjelmassa:

- *Kysynnän edistäminen ja uusien yksityiselle ja julkiselle sektorille suunniteltujen ratkaisujen tarjoaminen esim. stimuloimalla julkisen sektorin työskentelyä innovatiivisten prosessien parissa*
- *Yhteistoiminta uusien tuotteiden ja palvelujen kehittämiseksi*
- *Tutkimustulosten, ideoiden ja tiedon hyödyntämistä yrityksissä/organisaatioissa tukevat aktiviteetit.*

Näringsliv

I programområdet finns gränsöverskridande mervärden och en utvecklingspotential i att stärka små och medelstora företags förmåga att samverka inom programområdet och därigenom växa såväl lokalt, regionalt som på internationella marknader.

Specifikt mål: Ökad kapacitet för gränsöverskridande affärssamarbeten

Samarbete över gränserna kan erbjuda näringslivet i programområdet möjligheter att hitta synergier och kompletterande kompetenser i och med den diversifierade näringslivsstrukturen i programområdet. Genom att utveckla metoder och modeller samt nya affärsupplägg kan en ökad kapacitet för gränsöverskridande affärssamarbeten uppnås. Näringslivets konkurrenskraft stärks genom erfarenhetsutbyte, samverkan, handel och internationella kontakter i programområdet.

Önskvärda resultat:

- Ökad konkurrenskraft för företag i programområdet genom utvecklade samarbeten
- Utökade kontakter inom programrådets näringsliv.

Exempel på åtgärder som kan stödjas inom programmet:

- Aktiviteter för rådgivning och kunskapsuppbyggnad om internationalisering för små och medelstora företag
- Aktiviteter för att sammanföra företag med kompletterande kompetenser för att stimulera innovationsförmågan i företagen
- Aktiviteter för att utveckla metoder och affärsmodeller för gränsöverskridande samverkan
- Aktiviteter för att utveckla handeln mellan länderna i programområdet och på externa marknader samt överbrygga svårigheter i gränsöverskridande affärssamarbeten
- Gemensamma marknadsaktiviteter, så som kartläggning.

Elinkeinoelämä

Ohjelma-alueella on rajat ylittävää lisäarvoa ja kehityspotentiaalia vahvistaa pienten ja keskusuurten yritysten yhteistoimintakykyä ohjelma-alueella ja kasvaa siten paikallisilla, alueellisilla ja kansainvälisillä markkinoilla.

Erityistavoite: Suurempi kapasiteetti tehdä rajat ylittävää liiketoimintayhteistyötä

Rajat ylittävä yhteistyö voi tarjota ohjelma-alueen yrityksille mahdollisuuden löytää synergiaetuja ja täydentävää osaamista ohjelma-alueen eriytyneen elinkeinorakenteen ansiosta. Kehittämällä rajat ylittävälle yhteistyölle menetelmiä ja malleja ja uusia liiketoimintakonsepteja voidaan saavuttaa lisäkapasiteettia rajat ylittävälle liiketoimintayhteistyölle.

Elinkeinoelämän kilpailukykyä vahvistetaan kokemustenvaihdolla, yhteistoiminnalla, kaupankäynnillä ja ohjelma-alueen kansainvälisillä kontakteilla.

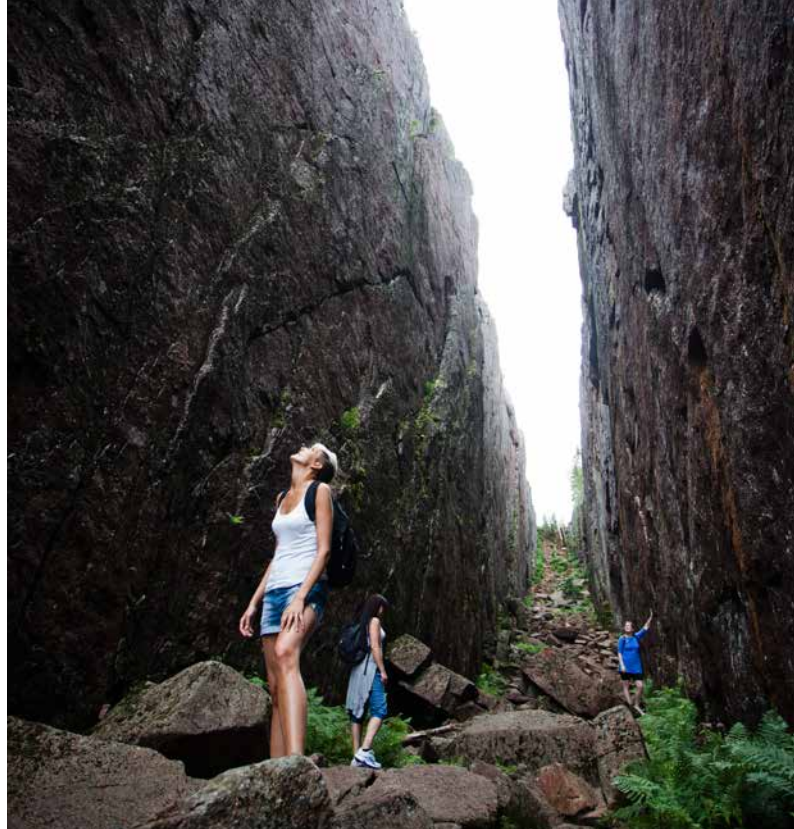
Toivottavat tulokset:

- Kehittyneet yhteistyömuodot ovat lisänneet ohjelma-alueen yritysten kilpailukykyä
- Lisääntyneet kontaktit ohjelma-alueen elinkeinoelämän toimijoiden välillä.

Esimerkkejä toimenpiteistä, joita voidaan tukea ohjelmassa:

- Neuvontaa ja tietoa lisäävää toimintaa pk-yrityksille kansainvälistymiseen liittyvistä asioista
- Osaamisalueiltaan toisiaan täydentävien yritysten yhteistoimintaan kannustavat aktiviteetit yritysten innovaatiokyvyn stimuloimiseksi
- Rajat ylittävän yhteistoiminnan menetelmien ja liiketoimintamallien kehittämiseksi tähtäävät aktiviteetit
- Ohjelma-alueen maiden ja alueen ulkopuolisten markkinoiden välisen kaupankäynnin kehittämiseen ja rajat ylittävän liiketoimintayhteistyön vaikeuksien voittamiseen tähtäävät aktiviteetit.
- Yhteiset markkina-aktiviteetit, esimerkiksi kartoitus

Miljö

Programmet prioriterar utvecklandet av natur- och kulturarv som ett led i att öka regionernas attraktionskraft för boende och besökare. Hållbart företagande baserat på hållbar förvaltning av naturresurserna i regionerna ses som önskvärt. Sammantaget finns potentiella mervärden i att utveckla natur- och kulturarv på ett hållbart sätt samt i att skydda den biologiska mångfalden i programområdet.

Specifikt mål 1: Ett ökat hållbart nyttjande av natur- och kulturarv

Det finns gemensamma intressen inom programområdet för hållbar utveckling av natur- och kulturarv. Genom samverkan över gränserna kan en kunskapsöverföring äga rum som exempelvis kan leda till utveckling av nya och redan beprövade metoder att tillgängliggöra natur- och kulturarv.

För att skapa en ökad förståelse för natur- och kulturarvet behöver dessa vidareutvecklas och tillgängliggöras för fler. De natur- och kulturarv som finns i programområdet kan nyttjas för att öka områdets attraktionskraft, företagande och turism baserat på dessa resurser. Genom fortsatt utveckling av natur- och kulturarvet erbjuds fler att ta del av det och engagemanget för fortsatt skydd och utveckling kan därmed stärkas.

Önskvärda resultat:

- Fler tar del av kultur-, natur- och kulturarv på ett hållbart sätt
- Ökat antal turistföretag och turistprodukter som baseras på programområdets natur- och kulturarv
- Ett utvecklat arbete för bevarande av natur- och kulturarv.

Exempel på åtgärder som kan stödjas inom programmet:

- Gemensamt utvecklande av världsarven i Botnia-Atlanticaområdet samt potentiella världsarvsobjekt
- Framtagning av metoder för vidareutveckling, tillgängliggörande och bevarande av natur- och kulturarv

- Insatser som främjar samarbeten för att utveckla natur- och kulturarv till attraktiva besöksmål, exempelvis genom innovativa digitala lösningar
- Projekt som utvecklar geografiska naturområden och kulturarv för ett hållbart friluftsliv och som hållbara destinationer
- Utveckling av ett hållbart kommersiellt utbyte baserat på natur- och kulturarvet.

Specifikt mål 2: En ökad beredskap att hantera miljöutmaningar i havs-, kust- och fjällområdena samt i till havet rinnande vattendrag

I regionen finns gemensamma miljö- och naturresurser som kräver gemensamma åtaganden. Genom gränsöverskridande samverkan kan ökad kapacitet för kunskapsuppbyggnad, inventering, metodutveckling och samarbete kring förebyggande av olyckor uppnås.

Vidare finns samverkansmöjligheter kopplade till exempelvis näringsverksamhet som har påverkan på miljön.

Önskvärda resultat:

- Fler områden i havs-, kust- och fjällområdena samt till havet rinnande vattendrag har utvecklats, fått bättre skydd och/eller förvaltning.

Programmets medel kan användas för att förbättra skyddet av miljön i programområdets havs-, kust- och fjällområden. Medel kan också användas för åtgärder för att förbättra kvaliteten i vattendrag som rinner ut i havet.

Exempel på åtgärder som kan stödjas inom programmet:

- Samarbete kring nya metoder för bevarande och utvecklande av naturmiljöer
- Samarbete för kunskapsuppbyggnad, inventering och metodutveckling
- Samarbete för att förebygga olyckor och för att minska miljöpåverkan efter olyckor
- Samarbete för att minska effekter av till exempel ras, översvämningar och andra katastrofer.

Ympäristö

Ohjelmassa priorisoidaan luonto- ja kulttuuriympäristöjen kehittämistä, mikä myös lisää alueen vetovoimaisuutta -asuinpaikkana ja matkailukohteena. Alueen luontoresurssien kestäväan hallintaan perustuvaa kestävä yrittäjyyttä pidetään toivottavana. Kokonaisuutena tarkastellen ohjelma-alueella on mahdollisuuksia luoda lisäarvoa kehittämällä luonto- ja kulttuuriperintöjä kestäväällä tavalla sekä suojelemalla ohjelma-alueen biologista monimuotoisuutta.

Erityistavoite 1: Luonto- ja kulttuuriperintöjen kestävä hyödyntämisen lisääminen

Ohjelma-alueella on yhteisiä intressejä luonto- ja kulttuuriperintöjen kestävässä kehittämisessä. Rajat ylittävän yhteistoiminnan avulla voidaan vaihtaa tietoa, mikä voi johtaa esimerkiksi uusien sekä jo hyväksi havaittujen menetelmien kehittämiseen luonto- ja kulttuuriympäristöjen saavutettavuuden parantamiseksi.

Ihmisiä voidaan auttaa ymmärtämään luonto- ja kulttuuriperintöjä paremmin kehittämällä niitä edelleen ja tuomalla ne useampien ulottuville. Ohjelma-alueella olevia luonto- ja kulttuuriperintöjen muodostamia resursseja voidaan käyttää lisäämään alueen vetovoimaa ja yrittäjyyttä sekä näihin resursseihin perustuvaa matkailua. Jatkamalla luonto- ja kulttuuriperintöjen kehittämistä ne saadaan yhä useampien ulottuville, mikä vahvistaa myös sitoutuneisuutta perintöjen suojelu- ja kehitystyöhön.

Toivottavat tulokset:

- *Luonto- ja kulttuuriperinnöt ovat useampien saavutettavissa kestäväällä tavalla*
- *Enemmän ohjelma-alueen luonto- ja kulttuuriperintöön liittyviä matkailuyrityksiä ja -tuotteita*
- *Kehittynyt yhteistyö luonto- ja kulttuuriperintöjen suojelemiseksi.*

Esimerkkejä toimenpiteistä, joita voidaan tukea ohjelmassa:

- *Botnia-Atlantica-alueen maailmanperintöjen sekä potentiaalisten maailmanperintökohteiden yhteinen kehittäminen.*
- *Menetelmien kehittäminen luonto- ja kulttuuriperintöjen kehittämiseksi ja säilyttämiseksi sekä niiden saavutettavuuden parantamiseksi*

- *Yhteistyötä edistävät panostukset luonto- ja kulttuuriperintöjen kehittämiseksi vetovoimaisiksi käyntikohteiksi, esimerkiksi innovatiivisten teknisten ratkaisujen avulla*
- *Maantieteellisiä luontoalueita ja kulttuuriperintöjä kehittävät hankkeet kestävää virkistyskäyttöä ja kestävä matkailua varten*
- *Luonto- ja kulttuuriperintöön perustuvan kestävä kaupallisen konseptin kehittäminen.*

Erityistavoite 2: Parempi valmius käsitellä ympäristöhaasteita meri-, rannikko- ja tunturialueilla sekä mereen valuvissa vesistöissä

Alueella on yhteisiä ympäristö- ja luontoresursseja, jotka edellyttävät yhteisiä toimia. Rajat ylittävällä yhteistoiminnalla voidaan lisätä kapasiteettia jakaa tietoa, inventoida, kehittää menetelmiä ja tehdä yhteistyötä onnettomuuksien ehkäisemiseksi.

Lisäksi alueella on esimerkiksi ympäristöön vaikuttavaan elinkeinotoimintaan liittyviä yhteistoimintamahdollisuuksia.

Toivottavat tulokset:

- *Monien meri-, rannikko- ja tunturialueiden sekä mereen valuvien vesistöjen suojelua ja/tai hallintotoimia on kehitetty ja parannettu.*

Ohjelman varoja voidaan käyttää ohjelma-alueen meri-, rannikko- ja tunturialueiden ympäristönsuojelun parantamiseen. Varojen avulla voidaan myös rahoittaa toimenpiteitä mereen valuvien vesistöjen vedenlaadun parantamiseksi.

Esimerkkejä toimenpiteistä, joita voidaan tukea ohjelmassa:

- *Yhteistyö luontoympäristöjen säilyttämiseen ja kehittämiseen tähtäävien uusien menetelmien luomiseksi*
- *Yhteistyö tiedon hankkimiseksi, inventoimiseksi ja menetelmien kehittämiseksi*
- *Yhteistyö onnettomuuksien ehkäisemiseksi ja onnettomuuksien aiheuttamien ympäristövaikutusten vähentämiseksi*
- *Yhteistyö esimerkiksi maanvyöryjen, tulvien ja muiden katastrofien aiheuttamien vaikutusten vähentämiseksi.*

Transport

Satsningar för att främja de öst-västliga kommunikationerna inom programområdet bidrar till att främja tillgängligheten inom EU. Målet är att stråket genom Botnia-Atlantica-området ska utvecklas till ett ekonomiskt, miljövänligt och effektivt transportalternativ för regionerna i Finland, Norge och Sverige och därigenom skapa förutsättningar för fortsätta transporter vidare till exempelvis Ryssland och EU.

Programmet kan finansiera planering och strategiska underlag för att underlätta samt samordna gods- och passagerartransporter i TEN-T-nätet.

Specifikt mål: Ökat antal strategier kring hållbara öst-västliga transportlänkar

Programmet kan bidra till att stimulera samverkan som syftar till att utreda, underlätta och påverka förhållandena gällande kommunikationer mellan länderna i syfte att skapa gemensamma målsättningar och strategier kring en öst-västlig transport och logistikkorridor. Inom programmet kan inte investeringar göras – större insatser görs istället nationellt eller av privata aktörer. Programmet bidrar därmed indirekt till konkreta infrastrukturesatsningar genom att stödja förberedelser och genomförande av infrastrukturprojekt.

Önskvärda resultat:

- *Bättre förutsättningar för ett ökat utbyte mellan länderna i programområdet.*

Exempel på åtgärder som kan stödjas inom programmet:

- *Aktiviteter för att ta fram relevanta underlag för förbättrade hållbara öst-västliga kommunikationer, exempelvis planer och strategier för anslutning till TEN-T-nätverk som havens motorvägar (Motorways of the Sea), planer och strategier för hållbara multimodala lösningar för godstransporter samt planer och strategier för att reducera tekniska och organisatoriska flaskhalsar*
- *Samarbete för att möjliggöra smidiga och hållbara förbindelselänkar för persontransport.*

Kuljetus

Itä-länsisuuntaisten liikenneyhteyksien edistämiseen suunnatut panostukset parantavat myös ohjelma-alueen saavutettavuutta EU:ssa. Tavoitteena on kehittää Botnia-Atlantica-alueen läpi kulkevasta väylästä taloudellinen, ympäristöystävällinen ja tehokas kuljetusvaihtoehto Suomen, Norjan ja Ruotsin alueille ja luoda siten edellytykset esimerkiksi Venäjälle ja EU:n alueelle suunnatuille jatkokuljetuksille.

Ohjelmassa voidaan rahoittaa suunnittelua sekä strategisen aineiston laadintaa tavaraj- ja matkustajaliikenteen helpottamiseksi ja koordinoimiseksi TEN-T-verkossa.

Erityistavoite: Kestäviin itä-länsisuuntaisiin liikenneyhteyksiin liittyvien strategioiden määrän lisääminen

Ohjelma voi edistää yhteistoimintaa, jonka avulla selvitetään ohjelma-alueen maiden välisiin liikenneyhteyksiin liittyviä tekijöitä ja helpotetaan niiden edistämistä luomalla itä-länsisuuntaisiin kuljetuksiin ja logistiikkakäytävään liittyviä yhteisiä tavoitteita ja strategioita. Investointeja ei voida tehdä ohjelmassa, vaan isommat panostukset tehdään kansallisella tasolla tai yksityisten tahojen toimesta. Ohjelma edistää siten välillisesti konkreettisia infrastruktuuripanostuksia tukemalla infrastruktuurihankkeiden valmistelua ja toteutusta.

Toivottavat tulokset:

- *Paremmat edellytykset ohjelma-alueen maiden väliselle vuorovaikutukselle.*

Esimerkkejä toimenpiteistä, joita voidaan tukea ohjelmassa:

- *Parempia itä-länsisuuntaisia liikenneyhteyksiä edistävien oleellisten aineistojen laatimista tukevat aktiviteetit, esimerkiksi suunnitelmat ja strategiat TEN-T-verkostoihin liittymiseksi, niitä ovat esimerkiksi merten moottoritiet (Motorways of the Sea), suunnitelmat ja strategiat tavarakuljetusten kestäväen multimodaaliliikenteen aikaansaamiseksi sekä suunnitelmat ja strategiat teknisten ja organisaatioihin liittyvien pullonkaulojen poistamiseksi*
- *Yhteistyö joustavan ja kestäväen henkilöliikenteen mahdollistamiseksi.*

Finansierings- möjligheter

Medfinansieringsgraden för EU-medlen i programmet är 60 procent för samtliga insatsområden. För norska stödmottagare är medfinansieringsgraden 50 procent. Nationell medfinansiering av programmets insatser är en viktig princip, inte minst som en kvalitetssäkring och en garanti för att det finns ett ägandeskap och engagemang lokalt och regionalt för programmets prioriteringar. Inom insatsområdena Innovation och Näringsliv kan privat medfinansiering växla upp EU-medel.

Den norska finansieringen är uppdelad i statliga medel, här kallade IR-medel, samt regional medfinansiering. IR-medlen kan täcka upp till 50 procent av projektens kostnader. Nordland fylke ansvarar både för IR-medlen och delar av den regionala medfinansieringen. Norsk medfinansiering kommer också från andra offentliga organisationer och/eller i form av privata medel som också kan växla upp IR-medel.

Rahoitus- mahdollisuudet

EU-varojen omarahoitusosuus on 60 prosenttia kaikissa toimintalinjoissa. Norjalaisilla tuensaajilla omarahoitusosuus on 50 prosenttia. Ohjelman tukitoimien kansallinen omarahoitus on tärkeä periaate, koska se toimii laadunvarmistuksena ja takuuna siitä, että ohjelman priorisoinneissa on paikallista ja alueellista omistajuutta ja sitoutuneisuutta. Innovaation ja Elinkeinoelämän toimintalinjoissa myös yksityinen omarahoitus voidaan vaihtaa EU-rahoitukseksi.

Norjalainen rahoitus on jaettu valtiolliseen nk. IR-osuuteen sekä alueelliseen osarahoitukseen. IR-varat voivat kattaa korkeintaan 50 prosenttia hankkeen kustannuksista. Nordland fylkeskommune vastaa sekä IR-varoista että osittain alueellisesta osarahoituksesta. Norjalaista osarahoitusta saadaan kuitenkin myös muilta julkisilta organisaatioilta ja/tai yksityisistä varoista ja se voidaan vaihtaa IR-rahoitukseksi.

Programmets medel per insatsområde | Ohjelman varat toimintalinjoittain

Insatsområde	EU-medel	Nationell medfinansiering	Summa finansiering (EU+ SV/FI)	Norsk finansiering (IR+medfinansiering)
Toimintalinja	EU-varat	Kansallinen osarahoitus	Summa rahoitus (EU+ RU/SU)	Norjalainen rahoitus (IR+osarahoitus)
Innovation Innovaatio	14 533 769	9 689 179	24 222 948	2 417 010
Näringsliv Elinkeinoelämä	6 176 851	4 117 901	10 294 752	1 027 229
Miljö Ympäristö	10 900 326	7 266 884	18 167 210	1 812 758
Transport Kuljetus	2 543 409	1 695 606	4 239 015	422 977
SUMMA SUMMA	34 154 355	22 769 570	56 923 925	5 678 874

Att klargöra under projektplaneringen

Projektansökningar kommer att prövas mot ett antal principer för projekturval som är generella för alla projekt. Det är därför viktigt att beakta dessa redan i ett tidigt skede av projektplaneringen. Se till att alla projektdeltagare har samma förståelse för innebörden av dessa principer. För mer information, läs på programmets webbplats www.botnia-atlantica.eu

• Gränsöverskridande mervärde

Projekt som inom partnerskapet tydligt definierat mervärdet i att arbeta över landsgränser samt definierat gränsens roll, har större möjlighet att nå projektets måluppfyllelse, varför det är viktigt att detta specificerats inom projektets partnerskap.

• Gemensamt ansvar för projektet

Projekt som genomförs inom programmet ska planeras, finansieras, bemannas och genomföras gemensamt. Alla ska vara överens om vilken verksamhet som ska bedrivas inom projektet och hur det ska genomföras – och det ska finnas ett tydligt gränsöverskridande mervärde av samverkan.

• Bestående resultat

Det är viktigt att beviljade projekt byggs på funktionella och stabila projektorganisationer med ett aktivt ägarskap och med en uttalad idé kring hur projektets resultat ska omsättas.

• Resultatorientering

Ett projekt ska bidra till att uppnå det specifika mål som är aktuellt för den investeringsprioritering som projektet tillhör. Sökande ska beskriva kopplingen mellan projektets aktiviteter, output (direkta resultat) och effekter. Effektkedjan ska vara tydlig och logisk samt innehålla mätbara mål.

• EU:s strategi för Östersjöregionen

Det finns ett antal potentiella samarbetsområden inom ramen för EU:s strategi för Östersjöregionen som kan kopplas till Botnia-Atlanticaprogrammet. Skulle ett Botnia-Atlanticaprojekt vara del av ett så kallat flaggskeppsprojekt inom EU:s strategi för Östersjöregionen kommer detta att prioriteras framför andra projekt förutsatt att projektet uppfyller alla övriga programkriterier.

• Resultat som kan spridas i en vidare kontext

Projekt ska sträva efter att resultaten bör få så stor spridning som möjligt inom programområdet. Samarbetsmetoder och andra "best practice" kan spridas till programområdet men också andra regioner utanför programområdet.

• Näringslivets medverkan i projektgenomförande

Det är viktigt att projekt inom insatsområdet Näringsliv, men även inom övriga insatsområden där så är ändamålsenligt, kan visa på att företag eller näringslivets organisationer efterfrågar projektresultatet. Detta kan till exempel ske genom att näringslivet deltar i projektets genomförande eller ges möjlighet att ta del av projektets resultat.

• Horisontella kriterier som verktyg för tillväxt

Det är ytterst angeläget att de horisontella kriterierna jämställdhet, mångfald och miljö integreras i projekten. Utgångspunkten är att projekten behöver förhålla sig till de mervärden som jämställdhet, mångfald och miljö kan bidra med för att nå de specifika målen. Projekten redogör för hur de horisontella kriterierna beaktas i projektet.

Tärkeitä seikkoja hankesuunnittelussa

Hanhakemusten arvioinnissa käytetään kaikille hankkeille yhteisiä hankkeiden valintaperiaatteita. Sen vuoksi on tärkeää ottaa valintaperiaatteet huomioon jo aikaisessa vaiheessa hankesuunnittelua. Huolehtikaa siitä, että hankkeen osanottajat ymmärtävät nämä periaatteet samalla tavalla. Lisätietoa löytyy ohjelman verkkosivustosta www.botnia-atlantica.eu

• Rajat ylittävä lisäarvo

Hankkeet, jotka kumppanuuden sisällä selkeästi määrittelevät maiden rajojen välisen yhteistyön tuoman lisäarvon sekä rajan merkityksen, menestyvät parhaiten hankkeen tavoitteiden toteuttamisessa. Sen vuoksi on tärkeää määritellä tämä hankekumppanuudessa.

• Yhteinen vastuu hankkeesta

Ohjelman puitteissa toteutettavat hankkeet tulee suunnitella, rahoittaa, miehittää ja toteuttaa yhteistyönä. Osapuolten on sovittava, millaista toimintaa hankkeessa halutaan harjoittaa ja miten se toteutetaan. Lisäksi yhteistoiminnan tulee tuottaa selkeää rajat ylittävää lisäarvoa.

• Pysyvät tulokset

On tärkeää, että myönnettyillä hankkeilla on toimiva ja vakaa hankeorganisaatio, aktiivinen omistajuus ja selkeästi muotoiltu idea hankkeen tuloksien hyödyntämisestä.

• Tulossuuntautuneisuus

Hankkeen tulee edistää erityistavoitteen saavuttamista siinä toimintalinjassa, johon hanke kuuluu. Hakijan on kuvailtava hankkeen eri aktiviteettien, tuloksen ja vaikutusten välistä yhteyttä. Vaikutusketjun tulee olla selkeä ja looginen ja sen tulee sisältää mitattavia tavoitteita.

• EU:n Itämeren alueen strategia

EU:n Itämeren alueen strategian piirissä on monta yhteistoiminta-alueita, jotka voidaan yhdistää Botnia-Atlantica-ohjelmaan. Jos Botnia-Atlantica-hanke sen sijaan on osa EU:n nk. Itämeren alueen strategian lippulaivahanketta, sitä priorisoidaan suhteessa muihin hankkeisiin edellyttäen, että hanke täyttää ohjelman muut kriteerit.

• Laajemmassa asiayhteydessä levitettävät tulokset

Hankkeissa tulee pyrkiä siihen, että tulokset voidaan levittää mahdollisimman laajalle ohjelma-alueella. Yhteistyömenetelmät ja muut hyvät käytännöt voidaan laajentaa ohjelma-alueen lisäksi myös muille alueille ohjelma-alueen ulkopuolella.

• Elinkeinoelämän osallisuus hankkeen toteutuksessa

On tärkeää, että varsinkin elinkeinoelämän toimintalinjaan kuuluvissa hankkeissa, kuten myös muissa toimintalinjoissa silloin kun se on tarkoituksenmukaista, voidaan osoittaa, että hankkeiden tuloksilla on kysyntää yritysten tai elinkeinoelämän organisaatioiden keskuudessa. Tämä saavutetaan esimerkiksi siten, että elinkeinoelämä osallistuu hankkeen toteuttamiseen tai saa mahdollisuuden hyödyntää sen tuloksia.

• Horisontaaliset kriteerit kasvun työkaluna

On erittäin tärkeää, että hankkeisiin integroidaan horisontaaliset kriteerit tasa-arvo, monimuotoisuus ja ympäristö. Lähtökohtaisesti hankkeissa on pitädyttävä niissä lisäarvoissa, joiden avulla tasa-arvo, monimuotoisuus ja ympäristö voivat edistää määriteltyjen tavoitteiden saavuttamista. Hankkeessa tulee olla selvitys siitä, miten horisontaaliset kriteerit huomioidaan.

Stöd för integrering av de horisontella kriterierna

Relevanta frågor vid planering av projekt:

Då ett projekt planeras, tänk då på nedanstående punkter för att integrera de horisontella kriterierna jämställdhet, mångfald och miljö.

- Innehållet i projektet – hur ser situationen ut med hänsyn till de horisontella kriterierna inom projektets verksamhetsområde? Hur kan projektet bidra för att påverka situationen i positiv riktning? Finns gränsregionala perspektiv på dessa kriterier? Vilka effekter kan projektet ge på kort respektive lång sikt? Användning av individbaserad statistik.
- Projektaktörer – hur kan sammansättningen breddas för att vidga referensramarna och ge bättre resultat? Samverkan med nätverk och intresseorganisationer för olika målgrupper? Representationen i projekt-, styr- och referensgruppen, deltagare och målgrupper?
- Kompetens om de horisontella kriterierna? Finns kunskap om frågorna när projektet planeras och när det genomförs? Om inte, hur får aktörerna ökade kunskaper och ökad motivation? Hur tar man tillvara kunskaper och erfarenheter från olika målgrupper? Vilka normer och värderingar existerar? Särskilt viktigt när projektet planeras.
- Informations- och kommunikationsinsatser – information och kommunikation är viktigt under hela projektprocessen. Den kan behöva anpassas till olika målgrupper, vilket i sin tur påverkar vilka kanaler samt text- och bildspråk som senare används.
- Finansiering och insatser – särskilda insatser kring de horisontella kriterierna? Olika behov och insatser för olika målgrupper? Resursfördelning mellan olika målgrupper?

Tuki horisontaalisten kriteerien integroimiseksi

Tärkeitä kysymyksiä hankkeen suunnittelussa:

Hankkeen suunnittelussa on mietittävä alla mainittuja kohtia horisontaalisten kriteerien tasa-arvo, monimuotoisuus ja ympäristö integroimiseksi hankkeeseen.

- Hankkeen sisältö – miltä tilanne näyttää suhteessa horisontaalisiin kriteereihin ohjelman toiminta-alueella? Miten hanke voi osaltaan edistää tilanteen kehittymistä myönteiseen suuntaan? Onko näissä kriteereissä raja-alueellista näkökulmaa? Mitä vaikutuksia hankkeella voi olla lyhyellä ja pitkällä aikavälillä? Yksilöihin perustuvien tilastojen käyttö.
- Hanketoimijat – miten kokoonpanoa voidaan laajentaa viitekehyksen kasvattamiseksi ja tuloksen parantamiseksi? Yhteistoiminta verkostojen ja eri kohderyhmien edunvalvontaorganisaatioiden kanssa? Edustus hanke-, ohjaus- ja viiteryhmissä, osanottajat ja kohderyhmät?
- Horisontaalisiin kriteereihin liittyvä osaaminen? Onko hankkeen suunnittelu- ja toteutusvaiheessa kriteereihin liittyvää osaamista? Jos ei, miten toimijoiden osaamista ja motivaatiota parannetaan? Miten voidaan hyödyntää eri kohderyhmien osaamista ja kokemuksia? Millaisia normeja ja arvoja on olemassa? Tärkeää varsinkin hankkeen suunnitteluvaiheessa.
- Tiedotus- ja viestintäpanostukset – Tiedotus ja viestintä ovat tärkeitä asioita koko hankkeen ajan. Viestintää voidaan joutua sovittamaan eri kohderyhmille, mikä puolestaan vaikuttaa kanavien ja myöhemmin käytettävien teksti- ja kuvamateriaalien valintaan.
- Rahoitus ja panostukset – horisontaalisiin kriteereihin liittyvät erityispanostukset? Erilaiset tarpeet ja panostukset eri kohderyhmille? Resurssien jakautuminen eri kohderyhmien kesken?

För mer information
om programmet, besök
www.botnia-atlantica.eu

*Gränsöverskridande
samarbete över
fjäll och hav*

Lisätietoa ohjelmasta
löytyy osoitteesta
www.botnia-atlantica.eu

*Meret, vuoret
ja rajat ylittävä
yhteistyö*